

Jacoby Transfer

een uitgebreid recept

CONVENTIES EN SYSTEMEN CAREL BERENDREGT, FRANS BORM EN MARIJKE VAN DER PAS

Eigenlijk hadden we gehoopt een Belgische international te interviewen over het verder bieden na een *Jacoby transfer*. Helaas kon dat niet doorgaan omdat collega Berendregt met een gebroken heup thuis zit en dus niet naar Brussel kan reizen. BRIDGE heeft hem enkele naslagwerken ter beschikking gesteld, zodat hij u toch bij kan praten over de ontwikkelingen van het verdere bieden na Jacoby. Hij neemt het over.

De Jacoby transfer werd bekend door een publicatie van de Amerikaanse topspeler Oswald Jacoby in *The Bridge World* in 1956. De Zweed Olle Willner had een paar jaar eerder over het principe geschreven in *Bridge Tidningen*. Willner had bedacht dat na een 1SA-opening de antwoorder zijn vijfkaart hoog aangeeft door de kleur eronder te bieden. De 1SA-openaar biedt dan verplicht die vijfkaart en wordt zo leider. Antwoorders hand, met de lange hoge kleur, wordt dummy. Het voordeel hiervan is dat de uitkomst naar de sterke hand toekomt in plaats van er doorheen. Bovendien blijft de sterke hand voor de tegenstanders dicht. Het duurde dan ook niet lang voordat Jacoby gemeengoed werd.

Het doornemen van de naslagwerken heeft een rustgevende werking en ik doezel weg. In de verte klinkt de bel. Ik kijk naar buiten en zie twee rijzige gestalten op de stoep. Zij komen natuurlijk mijn heup controleren. Ik gooi de sleutel naar beneden waarna zij zichzelf binnen laten. Zij stellen zich voor als 'dokter Bormstein' en 'zuster Passé'.

'Zo kerel', begint dokter Bormstein met een blik op mijn volgestapelde bureau, 'kun jij een beetje bridgen?'

Enigszins bedremmeld erken ik dit en vertel ik hun over het in de kiem gesmoorde interview in Brussel.

'Je hebt geluk', zegt zuster Passé, 'we helpen je wel even. Maar eerst zullen we deze rommel opruimen', vervolgt zij terwijl ze met een ferme haal mijn geleerde naslagwerken van het bureau veegt.

Antwoordende hand omschrijft

Ze gaat naast mijn bed zitten en doceert: 'Natuurlijk is het handig dat de zwakke hand op tafel komt maar het belangrijkste voordeel van Jacoby is misschien wel dat de antwoorder zijn hand veel beter kan omschrijven. De volgende zuidhanden laten dat goed zien:

1	2	3
♠ 10 5 3	♠ 10 5 3	♠ V 10 3
♥ V 9 7 6 4	♥ HB 10 6 4	♥ HB 10 6 4
♦ 5 2	♦ 5 2	♦ 5 2
♣ A 5 2	♣ A 5 2	♣ A 5 2
4	5	6
♠ 10 5 3	♠ B 5 3	♠ 10 5 3
♥ HB 9 6 4 2	♥ AB 10 6 4 2	♥ AH 10 6 4
♦ 5 2	♦ 5 2	♦ 2
♣ A 5	♣ A 5	♣ AH 5 2
	Noord	Zuid
	1SA	2♦
	2♥	??

Met hand 1 pas je. Er zal meestal geen manche inzitten. 2♥ is vaak het beste contract. Partner mag uitgaan van 0-7 punten.'

'Hand 2 is iets sterker. Nu komt een manche wat dicht in de buurt. Je geeft dit

TIP VAN dokter Bormstein:

'Weiger altijd de transfer met een vierkaart fit.'

aan door 2SA te bieden. Dit belooft een evenwichtige hand met 8-9 punten. De 1SA-openaar zal nu met een minimum en een doubleton harten passen of met een driekaart harten corrigeren naar 3♥. Indien de 1SA-openaar overwaarde heeft, biedt hij de manche: 3SA met een doubleton harten of 4♥ met drie of meer hartens.'

'Hand 3 is nog wat sterker. Je geeft dit aan door 3SA te bieden waarop de openaar past met een doubleton harten en 4♥ biedt met

een driekaart. Je belooft 10-15 punten en een vijfkaart harten. Hand 4 is vanwege de zeskaart weer een ander geval. Je vertelt dit door 3♥ te bieden Dit belooft een inviterende hand - zo'n acht punten - en een zeskaart harten. Je verzoekt partner 4♥ te bieden met overwaarde en anders te passen. Hand 5 lijkt op hand 4. Nu ben je echter sterk genoeg om zélf met 4♥ de knoop door te hakken.'

'Met hand 6 bied je 3♣. Dit is reëel en belooft een tweede kleur. Het is een sterk bod, mancheforcing, mogelijk sleminteresse.'

Transfer weigeren

Ik vraag of de 1SA-openaar *verplicht* is na een Jacoby transfer de opvolgende kleur te bieden. De zuster pakt plotseling mijn hand vast. Ik huiver. Haar hand is steenkoud.

Dokter Bormstein schraapt zijn keel. 'Dat is een goede vraag', begint hij. Tot nu toe had hij de hele tijd in mijn been zitten knijpen maar kennelijk heeft hij daar inmiddels genoeg van. En anders ik wel.

'Na een Jacoby transfer zal de 1SA-openaar meestal twee in de getransfereerde kleur - dus de vijfkaart van de antwoorder - bieden, wij noemen dat het "aannemen" van de transfer. Maar hij kan de transfer ook "weigeren" - we zeggen ook wel "breken". Oorspronkelijk kon hij dat alleen als hij een maximum had met een vierkaart steun. Hij deed dan een sprongbod in die kleur.'

Dat is duidelijke taal. De 1SA-openaar vertelt meteen dat hij een vierkaart steun heeft en een goede hand.

Maar ik ben te snel want tot mijn verbazing vervolgt de dokter: 'In het moderne bieden zijn we hiervan afgestapt. De openaar breekt de transfer met alle handen die een vierkaart steun in partners hoge kleur bevatten. Met *overwaarde* en een doubleton in een zijkleur biedt hij zijn doubleton. De antwoorder weet zo direct of de 1SA-openaar aftroefwaarde heeft. Met overwaarde maar zonder doubleton weigert hij de transfer door 2SA te bieden. Met een *minimum* en een vierkaart steun doet de 1SA-openaar een sprongbod in de getransfereerde kleur.'

Ik zie door de bomen het bos niet meer en vraag of hij het op wil schrijven in een schema. Hij noteert:

- × 1SA-2♥:
- 2♠ geen vierkaart schoppen, min. of max.
- 2SA vierkaart schoppen, geen doubleton, max.
- 3♣ vierkaart schoppen, doubleton klaveren, max.
- 3♦ vierkaart schoppen, doubleton ruiten, max.
- 3♥ vierkaart schoppen, doubleton harten, max.
- 3♠ vierkaart schoppen, minimum

Ik reageer geschokt. 'Hoe kun je nu met maar vijftien punten een sprongbod doen, terwijl je partner er misschien wel nul heeft?'

Zuster Passé helpt mij uit de droom. 'Als jij en je partner een goede fit hebben, heeft de tegenpartij er meestal ook een en als jullie samen vijftien punten hebben, heeft de tegenpartij er 25. Dan kunnen ze meestal wel een manche maken. Het is dan helemaal niet erg als je een paar down gaat. Ik zal je een spel laten zien uit een viertallenwedstrijd.'

Ze laat even mijn hand los en schrijft:

Z/Allen	♠ 9 4 ♥ V 5 4 3 2 ♦ 10 9 3 2 ♣ 5 4	N	♠ AV 8 7 6 ♥ 9 ♦ H 6 5 4 ♣ 10 8 3
♠ H 10 5 2 ♥ B 8 7 ♦ A 8 ♣ HVB 9		W O	
	♠ B 3 ♥ AH 10 6 ♦ VB 7 ♣ A 7 6 2	Z	

'In de open kamer ging het bieden ouderwets.

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	-	1SA
pas	2♦	pas	2♥
pas	pas	2♠	3♥
4♠	pas	pas	pas

Toen 2♥ naar oost werd "uitgepast", bevocht hij de deelscore met 2♠. Zuid probeerde nog 3♥, hij had tenslotte een geweldige steun. West wist nu dat oost kort in harten was en dat zijn eigen hand van goud was. Deze kans voor open doel liet hij zich niet ontgaan: met 4♠ kopte hij recht in de kruising. Zuid kreeg alleen zijn twee azen. OW +650.'

'In de gesloten kamer kon zuid meteen zijn vierkaart steun vertellen.

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	-	1SA
pas	2♦	pas	3♥
pas	pas	pas	

West kwam "gewoon" met ♣H uit, waardoor zuid één down ging. OW +100. Bij een geïnspireerde ♦A-start was dat +200 geweest.'

De zuster schetst de dialoog tussen oost en west na het spel: 'West vroeg aan oost of hij niet had kunnen openhouden met 3♠.'

'Oost vond dat kwetsbaar te link. West kon best iets als ♥HB9 en twee kleine schoppens hebben. Dan is 3♠ geen feest. Hij was bang zelf down te gaan terwijl 3♥ ook al down is. Oost was van mening dat west na 3♥ best zelf een informatiedoublet had kunnen geven.'

'West gaf daarop te kennen dat hij bang was dat oost dan met 4♦ aan zou komen zetten. En vooral: na zuids 3♥ kon noord nog een goede hand hebben. Het einde van het verhaal zou dan wel eens drie down gedoubleerd, min 800, kunnen zijn.'

'OW hadden misschien toch wel in 4♠ kunnen komen maar waar het om gaat is dat het na de sprong een stuk moeilijker voor ze is geworden. Dit waren 11 IMP winst voor het breken van de transfer met een minimum.'

Dit moderne vervolg na Jacoby begint mij goed te bevallen. Als het u net zo vergaat, kunt u aan de slag met deze oefeningen.

A	♠ B 9 3 ♥ V 9 5 4 3 ♦ A 2 ♣ V 8 2	B	♠ VB 9 5 3 ♥ B 6 ♦ 5 2 ♣ AV 5 2
Noord	Zuid	Noord	Zuid
1SA	2♦	1SA	2♥
2♥	??	2♠	??
C	♠ V 10 9 5 ♥ H 9 5 ♦ AH 5 2 ♣ A 2	D	♠ AVB 9 ♥ 6 4 ♦ HVB 2 ♣ V 10 5
Noord	Zuid	Noord	Zuid
-	1SA	-	1SA
2♥	??	2♥	??

U bent steeds zuid. De antwoorden vindt u op pagina 48.

Herhaalde transfer

De zuster heeft mijn hand alweer in een ijzige greep. Toch durf ik te vragen: 'Hoe gaat de antwoorder verder nadat de 1SA-openaar een transfer gebroken heeft? Wat moet hij bijvoorbeeld doen met een waardeloze hand: biedt hij dan gewoon drie in zijn kleur?'

'Nadat de 1SA-openaar de transfer gebroken heeft, kan de antwoorder beter niet afzwaaien door drie in zijn vijfkaart te bieden. Anders komt het contract alsnog in de verkeerde hand. Hij geeft nu een herhaalde transfer, dat noemen we een *retransfer*. Een voorbeeld:

Noord	Zuid
1SA	2♥
2SA	3♥

Noord geeft met 2SA overwaarde aan en een 4(♠)-3-3-3 verdeling. Zuid geeft hier met 3♥ een retransfer. Noord is *verplicht* deze aan te nemen. Hij biedt dus 3♠. Als zuid zwak is, past hij nu, met een sterkere hand verhoogt hij naar de manche en met een hand die sterk

genoeg is om een slempoging te rechtvaardigen, doet hij na noords 3♠ een controlebod.'

Haar koele blik priemt diep in mijn ogen. 'Het bieden van een doubleton na een transfer is soms handig maar vertelt ook de tegenstanders veel. Soms spelen zij je met die kennis in een scherpe manche down. En soms komt het contract in de verkeerde hand. Sommige topspelers keren daarom terug naar Jacoby's oorspronkelijke aanbeveling: ze breken een transfer alleen met een maximum en een vierkaart.'

De zuster heeft nog meer tips. 'Weet je', zegt ze, 'de tegenpartij denkt wel eens slim te zijn door een transfer te doubleren. Daar kun je gebruik van maken.'

Ik hang aan haar dunne bleke lippen.

De tegenpartij doet mee

Ze vertelt: 'Na een uitkomstdoublet is het niet zeker dat de 1SA-openaar het contract moet spelen. Om dat uit te vinden zijn aanvullende afspraken nodig.

Z/Allen	♠ V 4 ♥ VB 4 3 2 ♦ H 3 2 ♣ HV 3	N	♠ A 8 6 2 ♥ 9 5 ♦ AV 10 9 6 ♣ 5 4
♠ B 10 9 7 5 ♥ 8 7 ♦ B 4 ♣ 10 9 8 7		W O	
	♠ H 3 ♥ AH 10 6 ♦ 8 7 5 ♣ AB 6 2	Z	

Aan de ene tafel hadden NZ geen aanvullende afspraken na een uitkomstdoublet.

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	-	1SA
pas	2♦	doublet	3♥ ¹
pas	4♥	pas	pas
pas			
			¹ vierkaart harten, minimum

West kwam uit met ♦B en OW haalden de eerste vier slagen. Maar 4♥ in de noordhand is onverliesbaar! Door het doublet heeft zuid extra mogelijkheden gekregen om het contract in de goede hand te krijgen. Ik raad je aan dit te spelen:

pas	doubleton harten
2♥	drie- of vierkaart harten én een ruitenstop
redbl	drie- of vierkaart harten zonder ruitenstop

Aan de andere tafel hadden NZ deze aanvullende afspraak wél gemaakt:

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	-	1SA
pas	2♦	doublet	redbl
pas	4♥	pas	pas
pas			

Het redoublet beloofde minimaal een drie-kaart harten maar ontkende een ruitenstop. Noord wist zo dat 4♥ in zijn hand moest zitten. OW konden nu niet verhinderen dat noord na troeftrekken op de vierde klaveren een ruiten kon weggoeien. Hij verloor alleen twee ruitens en ♠A.'

Ik wil nog weten of we deze truc- ×

× je ook kunnen gebruiken na een 2SA-opening. Ik schrik van de stem van de dokter. Die is er dus ook nog.

Transferweigering na 2SA-opening

‘Zeker’, zegt hij, ‘maar je moet er wel rekening mee houden dat je na een 2SA-opening gevolgd door een transferweigering minimaal een manche gaat spelen, kijk maar:’

Noord	Zuid
2SA	3♦
3♠	

Nu noord eenmaal 3♠ heeft geboden, zijn NZ het ‘veilige’ niveau van 3♥ voorbij. Ze gaan nu minimaal 4♥ spelen. Goede spelers hebben daarom afgesproken dat een bod in een nieuwe kleur, zoals het 3♠-bod in dit voorbeeld, drie dingen belooft: een vierkaart harten, een goede 2SA-opening en een controle (aas of heer) in de geboden kleur. Het is een eerste stap op weg naar slem.’

‘Allemaal leuk en aardig’, breng ik daar tegenin, ‘maar wat moet zuid nu met een puntje of vier? Een ding is zeker: hij wil niet naar 6♥. Afzwaaien naar 4♥ dan maar?’

Dokter Bormstein kijkt mij enigszins meewarig aan: ‘Dat is niet handig. Het contract zit dan in de verkeerde hand. Daarom gebruiken we nu herhaalde transfers. Op dezelfde

manier als na een opening van 1SA, je zit alleen een niveauje hoger.’

Noord	Zuid
2SA	3♦
3♠	4♦ ¹
4♥	pas
¹ retransfer	

Het is me duidelijk. Noord geeft en passant aan dat hij een geschikte hand heeft voor slem maar zuid hoeft daar niet op in te gaan. Via een retransfer komt het contract alsnog in de goede hand.

De dokter gaat verder: ‘Na een 2SA-opening is er nog een heel bijzondere vorm van transferweigering: 3SA.’

♠ V 5	N	♠ H 10 8 6 2
♥ AHV 10 7	W O	♥ B 9 6
♦ HV 3	Z	♦ B 5 4
♣ A 10 9		♣ 5 4

OW spelen *Niemeijer*, dus denkt west dat na zijn 2SA-opening zijn vijfkaart harten nog wel uit de verf zal komen. Hij heeft buiten de waard gerekend.

West	Oost
2SA	3♥
3♠	3SA
pas	

West weet na de 3♥-transfer niet beter dan 3♠ te bieden. Oost biedt 3SA om west te laten kiezen tussen 3SA en 4♠. Omdat west slechts een doubleton schoppen heeft, past hij. Na klaverenstart verliest west drie klaverenslagen en twee azen. 4♥ is dicht: oost troeft wests derde klaveren aan de korte kant.’

Ik begrijp dat OW een ongelukkig resultaat hebben behaald maar je kunt nu eenmaal niet alles tegelijk. West kan met 3♣ (*Niemeijer*) beginnen waarna oost 3♥ (vijfkaart) biedt. OW komen dan in 4♥. Het nadeel is dat dan een eventuele schoppenfit de mist in gaat. In dit spel is dat niet het geval maar dat kun je niet van tevoren weten. Is er een manier om van twee walletjes te eten?

Ja, die is er en dokter Bormstein weet hoe: ‘Een transferweigering met 3SA belooft een hand met precies een *doubleton* in de getransfereerde kleur en een *vijfkaart* in de andere hoge kleur! De 5-3 fit in de andere hoge kleur gaat nu niet verloren! Oost kan met een doubleton in partners hoge kleur passen op 3SA maar in ons voorbeeld geeft hij voorkeur voor een hartencontract. Hij doet dat door een retransfer te geven.’

West	Oost
2SA	3♥
3SA	4♦
4♥	pas

Wat raar. Oost heeft als eerste harten geboden en wordt dus (helaas) leider in een hartencontract. Waarom doet hij met 4♦ dan toch een retransfer in plaats van gewoon 4♥ te bieden?

Dokter Bormstein zucht. ‘4♥ heb je nodig als retransfer naar schoppen. Je hebt wel eens een zeskaart schoppen en dan wil je ondanks het feit dat partner er maar twee heeft, tóch 4♠ spelen. En wel in de sterke hand!’

Nog even dit

De dokter wijst nog wel op een keerzijde van de medaille. Als u met een waardeloze hand met een vijfkaartje in een hoge kleur een transfer geeft na partners 2SA-opening, kan partner 3SA antwoorden. U bent dan een stuk verder van huis. Daar staat tegenover dat u op de spellen waar echt punten te verdienen zijn – manches en slems – veel beter gaat bieden.

De zuster heeft ineens een eigenaardige blik in haar ogen. Als ik wat beter kijk, zie ik dat zij een enorme injectiespuit in haar vrije hand heeft. Voor ik pap kan zeggen, zet zij die grommend in mijn weerloze been. Als ik weer bijkom, zijn de dokter en de zuster verdwenen en liggen mijn naslagwerken weer keurig op het bureau naast enkele opgaven in een vreemd handschrift. Ik bied ze u hierbij aan.

E	♠ V 10 8 6 3 ♥ B 9 5 ♦ 4 2 ♣ B 10 3	F	♠ 3 ♥ A B 10 4 3 2 ♦ 9 4 2 ♣ 10 3 2
Noord	Zuid	Noord	Zuid
1SA	2♥	2SA	3♦
3♥	??	3SA	??
G		♠ HB 10 8 6 2 ♥ 5 ♦ 4 2 ♣ H 10 3 2	
West	Noord	Oost	Zuid
-	1SA	pas	2♥
doublet	redbl	pas	??
H	♠ A 10 3 ♥ AH 3 2 ♦ HV 9 6 ♣ A 10	I	♠ 5 3 ♥ A 10 9 7 6 ♦ 5 2 ♣ H 6 5 2
Noord	Zuid	Noord	Zuid
2SA	3♦	1SA	2♦
??		3♣	??

U bent zuid. Antwoorden hiernaast.

In het volgende nummer:
Verraad niet te veel

Antwoorden

bij de opgaven op pagina's 46 en 48

- A 2SA. Inviterend voor 3SA of 4♥.
- B 3SA. Laat partner kiezen tussen 3SA en 4♠. Bied niet 3♣. 5♣ zal zelden beter zijn dan 3SA. Vertel zo min mogelijk aan de tegenstanders, dan krijgt u vaker een gunstige start.
- C 3♣. Belooft overwaarde, vierkaart steun en een doubleton klaveren.
- D 3♠. Als dat down gaat, kan de tegenpartij heus wel iets maken.
- E 3♠. U moet wel want u zit te hoog voor een retransfer. Het contract zit nu in de verkeerde hand, zuster waarschuwde nog zo.
- F 4♦. Partners 3SA belooft een doubleton harten en een vijfkaart schoppen. U wilt 4♥ spelen en geeft daarom met 4♦ een

- retransfer naar 4♥. Bied niet 4♥, dat is een retransfer naar 4♠!
- G 3♥. Partners doublet belooft een schoppenfit maar geen hartenstop. Dat is gunstig: partners honneurs zitten kennelijk niet in harten. 3♥ is een retransfer waarmee u partner dwingt 3♠ te bieden. Daar doet u natuurlijk nog de vierde bij.
- H 3♠. Deze hand is te mooi om te volstaan met 3♥. U weigert daarom de transfer met 3♠. U belooft een vierkaart harten, overwaarde en een schoppencontrole.
- I 3♦. Partner kan twee klaveren troeven, dus 4♥ moet in de buurt zijn. Als u dit direct biedt, zit het contract in de verkeerde hand, dus eerst een retransfer.